

ORKUSTOFNUN

Hafsbotsrannsóknir á Orkustofnun

Karl Gunnarsson

Greinargerð KG-97-04

HAFSBOTNSRANNSÓKNIR Á ORKUSTOFNUN 1997

1. Upplýsingamiðlun

Iðnaðarráðuneytinu voru veittar upplýsingar vegna fyrirspurnar og þingsályktunartillögu á Alþingi um olíuleit. Þá er áframhaldandi vinna tengd nýstofnuðum vinnuhóp Iðnaðarráðuneytisins um olíuleit undir formennsku Sveinbjörns Björnssonar, með starfsmanni frá Orkustofnun (sjá og hér neðar).

Ýmsum upplýsingum var komið til einstaklinga og fyrirtækja, bæði rannsóknagögnum og almennum skýrslum. Hér er um að ræða íslenska og erlenda vísindamenn sem rannsaka jarðskorpu landsins og umhverfis, og fyrirtæki svo sem Djúpmynd hf, sem reynir að vekja áhuga erlendra fyrirtækja á olíuleit við landið. Rannsóknagögn voru kynnt fyrir rússneskum fulltrúum félagsins "MD SEIS" sem kannar möguleik á því að reisa olíuhreinsunarstöð á landinu, en höfðu einnig í huga hvort möguleiki væri að stunda olíuleit hér jafnframt.

Þá má nefna að rannsóknadeild Norsk Hydro hafði sambandi við Orkustofnun í þeim tilgangi að leita samstarfs um rannsókn á eiginleikum basalts í sambandi við olíuleit með endurkastsmaelingum. Þessar umræður hafa nú leitt til sérstaks samvinnuverkefnis Orkustofnunar og Hydro um rannsókn á jarðlagastafla í borholum hér á landi. Ástæða þessa áhuga Norðmanna eru erfið skilyrði til olíuleitar á ytri hluta landgrunns þeirra vegna hrauna og annarra ummerkja eftir gosvirkni. Þessi virkni var á þeim tíma þegar meginlöndin klofnuðu og landrek milli Noregs og Grænlands hófst. Þessum svæðum svipar til Jan Mayensvæðisins, og ætla má að tækni-framfarir á þessu sviði muni koma að góðum notum við rannsóknir þar í framtíðinni, og reyndar á öllum íslenskum basaltsvæðum.

2. Landgrunn Íslands

Unnið er nú að frágangi og birtingu rannsókna á setlögum og rannsóknum tengdum olíuleit á landgrunni Íslands. Áhersla er lögð á landgrunn Norðurlands, og munu niðurstöður liggja fyrir í handriti um áramót. Þessi vinna er unnin í samræmi við áætlun vinnuhóps Iðnaðarráðuneytisins um olíuleit, en hann hyggst fyrst taka til umfjöllunar landgrunnsvæði næst landinu, en snúa sér síðan að svæðum sem sem fær liggja, þ.e. Jan Mayen-svæðinu og Hatton-Rockall svæðinu.

3. Jan Mayen-svæðið

Staða Jan Mayen-svæðisins hefur lítið breyst. Það helsta sem unnið var og tengist beint því svæði var frágangur gagna og útgáfa skjala varðandi þáttöku Orkustofnunar í rannsóknum fyrra árs á svæðinu milli Jan Mayen-hryggjar og Kolbeinseyjarhryggjar, ásamt japónskum og norskum vísindamönnum frá háskólum í Hokkaido og Bergen.

4. Hatton-Rockall svæði

Samskipti voru höfð við "GEUS" (áður Danmarks Geologiske Institutt) og British Geological survey varðandi tilboð síðar nefnda aðilans um að skiptast á mæligögnum frá svæðinu. BGS rekur rannsóknasamstarf á svæðinu, svonefnt "Rockall margin consortium", með 12 olíufélögum. Bæði Dönum og okkur þótti þeir bjóða heldur lítið á móti gögnum í okkar vörslu, svo ekki hefur enn orðið af kaupum. Þá er einnig umhugsunarevert hvernig íslenskum hagsmunum er best borgið í þessu máli. Utanríkisráðuneytið fékk upplýsingar um málið.

5. Gagnaumsjón

Fylgst var með framförum og viðbótum í þyndar- segul- og dýptarmælingum með það í huga að bæta með tímanum gagnagrunn þann sem gerður var á Orkustofnun og notaður var til að gefa út þyngdar- og dýptar- og segul-kort í kvarða 1:2.000.000 af víðu hafsvæði umhverfis Ísland, ásamt skýrslu.

Einnig var hugað að viðhaldi og umhirðu seismískra gagna sem í stofnunin geymir.

6. Áætluð verkefni 1997

Í tengslum við nýstofnaðan vinnuhóp Iðnað-arráðuneytisins undir formennsku Svein-björns Björnssonar er fyrirhugað að taka sam-an og endurmeta ýmsar rannsóknir og upplýsingar sem fyrir liggja um aðstæður á land-grunninu og reyndar einnig á landi. Þessu verki má skipta í eftirfarandi þætti:

- Landgrunn Norðurlands; skýrsla að mestu tilbúin í árslok.
- Önnur landgrunnssvæði við Ísland; minni samantekt.
- Jan Mayen svæði - jarðlagagerð og olíu-líkur.
- Hatton-Rockall svæði - jarðlagagerð, olíulíkur og réttindamál.